

The Death of King Buda. A Hungarian epic Poem by Arany János. Rendered into English Verse by Watson Kirkconnell. Cleveland, Franklin Benjamin Bibliofil Társaság, 1936. 8-r. 160 l.

A magyar szellem hódító útjának egyik legújabb állomását jelenti a *Buda halálának* amerikai angol fordítása. A tengeren túlon széles körben elterjesztett munka Arany szelleméhez híven adja vissza a hún nép tragédiájának megnyitó mozzanatát. A fordító szerencsés ihlettel nyúlt e költői alkotáshoz: a hún birodalom felvirágzása és Attila vezetés tette sokkal közelebb áll az amerikai eszmevilághoz, mint akár a jellegzetesen magyar ízű *Toldi*, akár Arany egyéb munkái. A fordító, Watson Kirkconnell winniepegi egyetemi tanár, nagyszerű beleérzéssel ragadja meg a tárgyat: képei, hasonlatai, kifejezései, mozgalmak, színes és festői nyelve klasszikusan követik nyomon Arany kifejezőformájának belső dinamikáját. Verselő készsége — keresztrímű tizenkettősökben adja vissza Arany párosrímeit — rímeinek, ütemeinek lüktető zenéje Arany János hivatott tolmácsának mutatja. Erre vall különben az Attila-problémát boncolgató és az eposznak a magyar irodalomban elfoglalt helyét kijelölő hosszú bevezetés a fordító tollából.

A verses fordítást Putnik Lulu, Amerikába szakadt magyar honfitársunk készítette elő. A rövid, de kitűnő előszót Voinovich Géza írta. A kötet végén, majd ötven oldalon, találjuk Berczik Árpád magyarázó jegyzeteket. Berczik kimerítő magyarázata az első kísérlet *Buda halálának* jegyzetekkel való ellátására. Bár a szerző befolyásolva volt azáltal, hogy külföldi, lelkileg idegen közönség számára magyarázta a megragadó hún regét, mégis mindenütt iparkodott bevezetni közönségét az eposz szépségeibe, s rámutatott Arany alkotó képzetére nem csupán az epizódok összefüggésében, hanem főleg az új magyar mitológia kialakításában. Kimutatja Arany mitológiájának forrásait, de rámutat azokra a pontokra is, amelyek újak, a költő képzetének önálló teremtményei. Mindenütt kidomborítja a hún nép etnikai sajátosságait és, Arany hagyományához híven, a magyar néppel való összefüggését. A magyarázó közönsége számára igen hasznos munkát végzett.

Az izléses kiállítású munka különben első kötete a clevelandi (Ohio) Franklin Benjamin Bibliofil Társulat magyar sorozatának, mely hivatva lesz a magyar műveltséget, a magyar szellemet, a magyar irodalom remekeit a tengeren túlon minél szélesebb körben elterjeszteni.

TÓRKÉS JÓZSEF.

Doktori értekezések 1936-ban.

1. *Földváry Erzsébet Klára: A magyar Béranger-kultusz.* Pécs, szerző k. 1936. 8-r. 82 l.

Ez a dolgozat minden vonásával elárulja, hogy doktori értekezésnek készült. Vállalt feladatát becsületesen el is végzi. Azt a sorsot akarja egy nagy képben bemutatni, amely Béranger-nek a magyar irodalom életében osztályrészül jutott. A főadat érdekes, mert Béranger a magyar szellemvilágban aránylag nagy szerepet játszott, kivált költőink képzetét foglal-